

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

13 ספטמבר 2022

תה"ס 21092-01-21 ד' נ' ד'

מספר בקשה: 3		
בפני	כב' השופטת אורית בן דור ליבל	
מבקש	ד' ע"י ב"כ עו"ד ארז הראל	
	נגד	
משיבה	ד' ע"י ב"כ עו"ד חווה קליין	

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 : סע' 79ג(ד)
 תקנות בתי המשפט (גישור), תשנ"ג-1993 : סע' 3, 2(ו), 5(ה)

החלטה

1. לפני בקשה לזימון מגשרת למתן עדות.
2. המדובר בתביעה שהגיש המבקש לאכיפת 'הסכם גירושין ויחסי ממון' מיום 30.4.20 שנכרת במסגרת הליך גישור ואושר וקיבל תוקף של פסק דין ביום 21.5.20 (תה"ס

- (XXX). בין הצדדים מנוהלים הליכים נוספים וביניהם תביעת המשיבה לביטול ההסכם (תה"ס XXX). דיון הוכחות נקבע לצדדים ליום 24.10.22.
3. לטענת המבקש עדות המגשרת תשפוך אור על טענות שהעלתה המשיבה כלפיו וכלפי המגשרת בקשר עם הליך הגישור כטעם שהעלתה לביטול ההסכם. לטענתו אמנם הוראות הדיון מחילות חיסיון על דברים שנמסרו במהלך הליך גישור ואולם מדובר בחיסיון יחסי דיספוזיטיבי הניתן לויתור בהסכמת הצדדים.
4. בתגובתה מיום 21.6.22 הודיעה המשיבה שאין לה התנגדות מהותית לזימון המגשרת לעדת, אך הפנתה את תשומת הלב להסכם הגישור עליו חתמו הצדדים אשר במסגרתו התחייבו שלא לזמן את המגשרת לעדות. בסיפא לתגובתה ציינה גם: "ככל וישנה הסכמה על הפרת החיסיון כולו, על כל היבטיו האפשריים הנובעים ממנו, המבקשת תשאיר לשיקול דעת בית המשפט הנכבד אם להתיר את עדותה של המגשרת, אם לאו".
5. בתגובתה מיום 28.6.22 הודיעה המגשרת שהיא מתנגדת להסרת החיסיון ולזימונה לעדות. לדבריה אמנם שני הצדדים ויתרו על החיסיון ואולם החיסיון שייך גם להליך הגישור ולמגשרת, שמדובר בצעד דרסטי וקיצוני ושהמקרה דנן אינו נמנה על המקרים הקיצוניים בהם יופר החיסיון של הליך הגישור. כן הפנתה לאמור בסיפא לתגובת המשיבה מיום 21.6.22 ועל התהיות העולות מהאמור שם: "האם הכוונה היא, כי במידה ואסכים להסרת החיסיון ואמסור עדות בפני בית המשפט הנכבד – אהיה חשופה לתלונות ו/או תביעות?" (סעיף 4).
6. בתשובתה מיום 17.7.22, במסגרתה נדרשה גם להבהיר את כוונתה באמור בסיפא תגובתה מיום 21.6.22, הבהירה המשיבה: "יובהר וככל והצדדים מסכימים על הסרת החיסיון כולו – היינו העדת המגשרת וחקירתה על כל ההיבטים האפשריים הנובעים ממנו – אזי הסרת החיסיון תאפשר בירור ומיצוי הליכים לפי הממצאים שיועלו בהליך זה" (סעיף 1).
7. הוראת [סעיף 79ג\(ד\) לחוק בתי המשפט](#) [נוסח משולב] התשמ"ד-1984 מורה כי "דברים שנמסרו במסגרת הליך גישור, לא ישמשו ראיה בהליך משפטי אזרחי". הוראה זו קובעת את קבילות 'דברים שנמסרו במהלך הגישור' כראיות ואף שוללת היא את שיקול דעתו של בית המשפט לקבל ראיות שכאלו [ת"א 8090-02-16 שטיצברג ואח' נ' טויב ואח' (פורסם בנבו)]. כן מורה [תקנה 5\(ה\) לתקנות בתי המשפט \(גישור\)](#) התשנ"ג-1993 כי "המגשר לא יגלה כל מידע שנמסר לו במהלך הגישור למי שאינו צד לגישור" ולמעשה מחילה על המגשר חובת סודיות כלפי כולי עלמא- לרבות בית המשפט. הוראות [סעיפים 2 ו 3\(ו\)](#) לתוספת לתקנות בית המשפט (גישור) קובעות דרישה סטטוטורית עצמאית להתחייבות הצדדים להימנע מלהעיד את המגשר, כתנאי סף לכניסה להליך הגישורי, המבטיח את ניתוק הליך הגישור ובכללו המגשר, מההליך המשפטי.

8. הסוגיה של מידת ורוחב החיסיון של ההליך הגישורי וה"שחקנים" הלוקחים בו חלק נדונה בפסיקה ובאקדמיה. ברור ומוסכם על הכל שאם הצדדים להליך הגישור, או מי מהם, עומדים על חיסיון ההליך, לא ניתן יהיה להעיד מי מהצדדים או את המגשר עצמו אודות הליך הגישור והדברים שהוחלפו במסגרתו [ראו [רע"א 4416/09](#) גבאי אדריכלות ובנין ערים בע"מ נ' א. רובין אדריכלים בע"מ (פורסם בנבו, 3.9.09), ס' 9 לפסק הדין; [רע"א 4781/12](#) י.מ. עיני קונדיטוריה בע"מ נ. בנק לאומי בע"מ (פורסם בנבו, 6.3.2013); [רע"א 1496/15](#) לוי נ' דרורי (פורסם בנבו, 21.5.15) (להלן: "פרשת לוי.נ")]

9. השאלה אם יש להכיר בחיסיון לטובת המגשר עצמו מתעוררת כאשר שני הצדדים מסכימים לזמנו לעדות אך הוא מסרב לכך, כפי המקרה בענייננו. בפרשת לוי קבע כבוד השופט עמית באמרת אגב כי: "החיסיון אינו של המגשר, אלא של הצדדים ועל כן הוא דיספוזיטיבי וניתן הוא לווייתור בהסכמת שני הצדדים להליך הגישור". חרף האמור, קבע כבוד השופט שינמן שיש להעניק למגשר זכות עצמאית לחיסיון אשר לאורה לא יהיה ניתן לזמנו לעדות, וגם אם שני הצדדים מסכימים לזמן אותו לעדות הסכמתם יפה רק לעניין דברים שאמרו הם במסגרת הגישור, ולא לעניין דברים שאמר המגשר. דברים אלו נאמרו מעבר לצורך שעה שאחד מהצדדים לאותו מקרה לא הסכים להסרת החיסיון [[ה"פ \(מחוזי מרכז\) 17350-05-15](#) פלוני נ' פלוני (פורסם בנבו, 11.6.18)]. למסקנה זו הגיע גם בית המשפט למשפחה (במקרה בו הסכימו הצדדים לעדות המגשרת אך בית המשפט מצא שעדותה אינה רלוונטית משאינה זוכרת את המקרה) [[תה"ס 40184-02-17](#) ע.ב. נ' י.ב. (פורסם בנבו, 18.10.20)].

במקרה אחר הדגיש בית המשפט כי לאור העקרונות שבבסיס הליך הגישור וחשיבותה הרבה של חובת הסודיות המוטלת על המגשר גם במקרה שבו עדות המגשר עשויה לשפוך אור ולסייע לבית המשפט להגיע לחקר האמת אין לאפשר את עדותו בבית המשפט, בכל עניין הקשור להליך הגישור, בין במישרין ובין בעקיפין. גם דברים אלו נאמרו מעבר לצורך שעה שאחד מהצדדים ממילא לא הסכים לוותר על החיסיון [[ת"א \(מחוזי ת"א\) 8090-02-16](#) שטיצברג נ' טויב (פורסם בנבו, 7.11.18) והאסמכתאות שם].

10. בספרו חסיונות ואינטרסים מוגנים – הליכי גילוי ועיון במשפט האזרחי והפלילי (2021) ביאר כבוד השופט עמית שמקובלת עליו המסקנה שיש להכיר בחיסיון גם לטובת המגשר (בעמ' 585, 589). "בעניין לוי התבטאנו כבדרך אגב כי "החיסיון אינו של המגשר, אלא של הצדדים ועל כן הוא דיספוזיטיבי". על כך נתמחה ביקורת מלומדים, ואין לנו אלא להכיר בצדקת טענותיהם ולשנות מהעמדה בעניין לוי" (עמ' 590). עמדנו על כך שהרציונאליים שבבסיסו של חיסיון הליכי הגישור הם, בין היתר, האינטרס החברתי לעודד ישוב סכסוכים מחוץ לכתלי בית המשפט ולהבטיח את הניטרליות של המגשר. אם יידרש המגשר ליתן עדות – גם אם הדבר נעשה בהסכמת הצדדים – הדבר עלול להתפרש כנקיטת עמדה מצד המגשר או כצידוד שלו בעמדה של אחד הצדדים, מה

שעלול לפגוע באמון הציבור במוסד הגישור. טעם אחרון זה תומך בגישה שהחיסיון לא נועד רק לטובת הצדדים להליך הגישור אלא גם לטובת המגשר, ואף לטובת מוסד הגישור בכלל, בבחינת חיסיון מוסדי "עמ' 589).

11. הנה כי כן, הגם שסוגייה זו טרם הוכרעה בהלכה מחייבת, הדעה הרווחת היא שהחיסיון אינו רק של הצדדים אלא גם של המגשר וגם של מוסד הליך הגישור.

12. בענייננו כאמור מסכימים שני הצדדים לוותר על החיסיון ואילו המגשרת מתנגדת לכך ומתנגדת לזימונה לעדות, ומדגישה שזימונה לעדות עומד בניגוד להסכם הגישור עליו חתמו הצדדים ובו התחייבו שלא לזמנה לעדות ולהתרשמותה דברי המשיבה מלווים באיום לפתוח בהליכים משפטיים כנגדה.

13. בכתבי טענותיה טוענת המשיבה להחתמתה על הסכם גירושין 'מקפח' עליו לדבריה, בין היתר, "הוחתמה תוך לחץ מסיבי", "שהייעוץ שניתן על ידי עורכת הדין המשותפת שהייתה המגשרת היה מוטעה, בלתי סביר, מקפח, ולא שיקף את זכויות התובעת באופן שתוכל לשקול האם היא מוותרת עליהם או לא,..." (סעיף 8 לכתב התביעה לביטול ההסכם). לטענתה המגשרת הטעתה אותה, הייתה מוטה כלפי המבקש (סעיף 8.5 לכתב התביעה) לא הגנה עליה "ועצרה אותה מלהגן על עצמה" (סעיף 8.7).

אניח אפוא שבעדותה יכולה המגשרת לשפוך אור, בין היתר, על אומד דעת המשיבה וגמירת דעתה להתקשר בהסכם. עם זאת, משמצאנו שהחיסיון אינו חיסיון של הצדדים בלבד אלא גם של הליך הגישור הרי שלא די בויתור הצדדים על החיסיון ולא די ברלוונטיות של העדות להליך.

14. מערכת היחסים שבין הצדדים לבין המגשרת מוסדרת בהסכם גישור בו התחייבו כלפיה שלא יזמנו אותה לעדות. התחייבות שהצדדים מסכימים להפר ואילו המגשרת עומדת על אכיפתה. מעבר לכך המגשרת מתרשמת שהדברים שנאמרו על ידי המשיבה בתגובתה מלווים באיום כלפיה בנקיטת הליכים כנגדה. בנסיבות כאלה אין מקום לאפשר לסטות מההתחייבות החוזית התקפה של הצדדים כלפי המגשרת שהיא עומדת על אכיפתה.

15. מערכת היחסים החוזית של הצדדים עם המגשרת כשלעצמה יכולה להצדיק המנעות מהזמנתה לעדות. אף אם נניח שיש חרך צר שדרכו ניתן לבחון במקרים חריגים זימון מגשר לעדות, הרי שלא מתקיימות בענייננו נסיבות המצדיקות פגיעה בחסיון המגשרת ובחיסיון מוסד הגישור.

16. לאור האמור הבקשה נדחית.

בנסיבות העניין אין צו להוצאות.

בהעדר התנגדות עניינית שתוגש בתוך 7 ימים תותר ההחלטה לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

המזכירות מתבקשת להודיע לצדדים ולמגשרת.
ניתנה היום, י"ז אלול תשפ"ב, 13 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

אורית בן דור ליבל 54678313-/
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה